

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta

2011/2107(INI)

18.7.2011

LAUSUNTO

naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalta

teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnalle

vihreästä kirjasta: "Haasteista mahdollisuuksiin: yhteinen strategiakehys EU:n tutkimus- ja innovointirahoitukselle"
(2011/2107(INI))

Valmistelija: Britta Thomsen

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta pyytää asiasta vastaavaa teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. toteaa, että yli 60 prosenttia korkeakoulututkinnon suorittaneista on naisia, mutta suurin osa korkeakoulujen ylemmistä viroista (esimerkiksi tohtorintutkintoa edellyttävät virat ja professuurit) on edelleen miesten hallussa,
- B. ottaa huomioon, että Euroopan tutkimusneuvosto on perustamisestaan eli vuodesta 2007 lähtien myöntänyt rahoitusta 1700 hankkeelle noin 2,5 miljardin euron arvosta ja että lähes 90 prosenttia näistä avustuksista myönnettiin miespuolisille hakijoille,
- C. ottaa huomioon, että erittäin ongelmallinen "lasikatto" näyttää sulkevan naistutkijoita hankkeiden ulkopuolelle, mikä merkitsee sitä, että naisten osuus korkeammassa asemassa olevista tutkijoista pienenee,
- D. ottaa huomioon, että naisten yrittäjyydellä on keskeinen osa naisten työllisyysasteen nostamisessa, joka kuuluu Eurooppa 2020 -strategian tavoitteisiin; katsoo, että naisyrittäjyys takaa liiketoiminnan kehityksen ja innovaatiot, mutta niihin sisältyviä mahdollisuuksia hyödynnetään aivan liian vähän Euroopan unionissa,
- E. ottaa huomioon, että seitsemännen puiteohjelman tavoitteena oli naistutkijoiden osuuden kasvattaminen 40 prosenttiin, mutta puiteohjelman väliarvioinnin mukaan heidän osuutensa oli valitettavasti vain 25,5 prosenttia; toteaa kuitenkin, että tämä on hienoinen parannus verrattuna tutkimuksen kuudennen puiteohjelman aikana saavutettuun naistutkijoiden osallistumisasteeseen,
- F. ottaa huomioon, että julkisessa kuulemisessa EU:n tutkimus- ja innovointirahoituksen yhteistä strategiakehystä koskevasta vihreästä kirjasta oltiin sitä mieltä, että sukupuolten tasapuolinen edustus on sisällytettävä kaikkiin yhteisen strategiakehyn osa-alueisiin,
  1. muistuttaa komissiota siitä, että kuudennen puiteohjelman jälkiarvioinnissa suositeltiin sukupuolten tasa-arvon edistämisen toimintaohjelman laatimista; vaatii, että sukupuolten tasa-arvon edistämisen toimintaohjelma laaditaan osana yhteistä strategiakehystä;
  2. arvostelee sitä, että vihreässä kirjassa "Haasteista mahdollisuuksiin: yhteinen strategiakehys EU:n tutkimus- ja innovointirahoitukselle" ei ole riittävästi otettu huomioon sukupuolten välisiä eroja ja tasa-arvonäkökohtia;
  3. kehottaa komissiota ottamaan huomioon tasa-arvonäkökohdat yhteisessä strategiakehyksessä – kaikissa siihen kuuluvissa ohjelmissa – asettamalla indikaattoreita, joilla mitataan naisten osallistumista EU:n rahoittamiin tutkimushankkeisiin, ja keräämällä sukupuolen mukaan eriteltyä tietoa miesten ja naisten osuuksista sekä rahavarojen jaosta;
  4. kehottaa komissiota tehostamaan kansainvälistä yhteistyötä ja edistämään siinä naisten asemaa;

5. kehottaa yliopistoja ja tutkimuslaitoksia toteuttamaan tasa-arvostrategioita ja mahdollistamaan naisten osallistumisen tieteiden eri aloilla;
6. kehottaa komissiota edistämään ansioihin perustuvia valintaperusteita, joilla autetaan naisia menestymään tutkimuksen, kehityksen ja innovoinnin alan urallaan tasavertaisesti miesten kanssa; kehottaa komissiota kehittämään menetelmiä niiden tutkimushankkeitten suosimiseksi, joissa naispuolisten tutkijoiden osuus on vähintään 40 prosenttia, minkä tulisi myös olla naisten osuutta koskeva tavoite yhteisessä strategiakehyksessä;
7. vaatii komissiota perustamaan monialaisen komitean vastaamaan naistutkijoiden edustukseen liittyvästä valvonnasta ja neuvonnasta osana yhteistä strategiakehystä;
8. huomauttaa, että monien jäsenvaltioiden koulutusjärjestelmissä sukupuolistereotyyppiä elävät edelleen tietyillä tutkimusaloilla, kuten luonnontieteissä¹;
9. pitää tarpeellisena korkeampiin tutkijanvirkeihin (esim. professuureihin) ylentämisen edellytysten tarkistamista tavoitteena sisällyttää niihin sukupuolten tasa-arvoa koskevia näkökohtia ja puuttua naisten vähyyteen kyseisissä viroissa;
10. vaatii komissiota luomaan selvät yhteydet yhteisen strategiakehyksen ja Vilnassa toimivan Euroopan tasa-arvoinstituutin välille tietopohjan luomista varten tasa-arvonäkökohtien huomioon ottamiseksi ja naistutkijoiden vahvan edustuksen varmistamiseksi yhteisessä strategiakehyksessä; kehottaa Euroopan tasa-arvoinstituuttia analysoimaan, miksi niin moni naistutkija luopuu jossain vaiheessa tieteellisestä urastaan²;
11. kehottaa edistämään yrityskulttuuria korostamalla aineettoman pääoman ja sosiaalisen tilinpidon merkitystä;
12. kehottaa komissiota panostamaan erityisesti naisyrittäjien osuuden kasvattamiseen kilpailukyvyyn ja innovoinnin puiteohjelmassa (CIP) ja tukemaan naisyrittäjien riittäviä rahoitussuunnitelmia; suhtautuu myönteisesti komission suunnitelmiin helpottaa naisten yrittäjyyttä perustamalla naisyrittäjien verkostoja, mutta korostaa, että tähän tarkoitukseen tarvitaan riittävästi varoja ja päättäväisiä toimia;
13. painottaa, että naistutkijoiden liikkuvuus on tärkeä edellytys heidän uralla etenemiselleen, ja suosittelee, että seuraaviin puiteohjelmiin sisällytetään soveltuvia toimenpiteitä, joilla mahdollistetaan naistutkijoiden liikkuminen EU:n sisällä sekä perheen ja työn yhteensovittaminen;
14. vaatii komissiota ja jäsenvaltioita parantamaan naistutkijoiden ja naisyrittäjien asemaa kehittämällä lasten päivähoitojärjestelyjä, sosiaaliturvaa koskevia säännöksiä ja äitiysvapaata; korostaa, että työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen on sekä miesten että naisten vastuulla;
15. korostaa tasa-arvonäkökohtien huomioon ottamista ja sitä, että tutkijoille on siksi kaikilla tasoilla annettava mahdollisuus lykätä apurahan alkamista tai keskeyttää siihen liittyvä työ

---

¹ Ks. Euroopan parlamentin päätöslauselma naisten osallistumisesta tieteelliseen tutkimukseen, 2 kohta. Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0221.

² Ks. kertomus 'Naisten ja miesten tasa-arvo – 2010' (KOM(2009)0694).

äitiys-, isyys- tai vanhempainloman takia hankkeissa, joissa tämä on mahdollista, ja kehottaa myös tarjoamaan heille mahdollisuuden jatkaa apurahanopimuksen kestoja samoista syistä hankkeissa, joissa aikataulu ei ole etusijalla; kehottaa jäsenvaltioita takaamaan tutkijoille nämä mahdollisuudet;

16. painottaa, että rakennerahastoja ja koheesiopolitiikkaa on käytettävä synergiaetuja yhteisen strategiakehyksen kanssa tuottavalla tavalla sellaisten aloitteiden rahoittamiseksi, joilla pyritään takaamaan yhtäläiset mahdollisuudet ja lisäämään naisten työllistymistä teknologian ja innovoinnin alalla sekä kouluttamaan naistutkijoita;
17. pitää tärkeänä sukupuolittain eriytymättömien tutkimusalojen edistämistä; vaatii yliopistoja, EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita edistämään tiedettä molempia sukupuolia kiinnostavana alana koulutuksen varhaisvaiheista alkaen tarjoamalla naistutkijoita roolimalleiksi ja järjestämällä tiedotuskampanjoita tutkijaksi ryhtymisestä ja tutkimuksen alalla tarjolla olevista mahdollisuuksista;
18. korostaa, että naisten on tärkeää olla edustettuina tutkimuslaitosten johtopaikoilla ja konkreettisissa tutkimushankkeissa;
19. vaatii korkeakouluja ja niiden henkilöstön nimittämisestä vastaavia tahoja nimittämään korkeakoulujen elimiin vähintään yhden naispuolisen professorin;
20. suhtautuu myönteisesti sellaisten foorumien toimintaan, joiden ansiosta naistutkijat saavat ja vaihtavat tietoa ohjelmiin ja kansainvälisiin hankkeisiin osallistumisesta sekä apurahoista ja jotka takaavat naisille pääsyn tieteellisiin verkostoihin ja auttavat heitä solmimaan yhteyksiä, ja kannattaa tällaista toimintaa; pyytää siksi komissiota tekemään yhteistyötä verkkoyhteisöjen kanssa ja tukemaan niiden toimintaa.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	13.7.2011
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 30 -: 0 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Silvia Costa, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Zita Gurmai, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Astrid Lulling, Barbara Matera, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Nicole Sinclaire, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Izaskun Bilbao Barandica, Vilija Blinkevičiūtė, Christa Kläß, Mojca Kleva, Mariya Nedelcheva, Norica Nicolai, Chrysoula Paliadeli, Antigoni Papadopoulou, Sirpa Pietikäinen, Angelika Werthmann
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	Jacek Włosowicz